

## ממצאי הערכה לתכנית ספריית פיג'מה – תשע"ד

### שבוצעה על ידי הרשות הארצית למדידה והערכה במשרד החינוך (ראמ"ה)

ספריית פיג'מה פעלה בשנת הלימודים תשע"ד ב 7100 כיתות גן. במסגרת התכנית חולקו 8 ספרי ילדים שונים ל- 218,000 ילדי הגנים ב- 164 רשויות מקומיות ברחבי ישראל. במסגרת ההערכה בגנים נסקרו טלפונית 600 גננות (300 גננות מהפיקוח הממלכתי ו-300 מפיקוח ממ"ד); באותו האופן נדגמו 600 הורים (בשהורה אחד מייצג כל גן; 300 מכל סוג פיקוח).

#### עיקר הנקודות שעלו בזכות התכנית (או באשר ליתרונותיה) הן:

- ✓ מעודדת חשיפה לספרים והנעה לקריאה;
- ✓ מקנה חוויה חיובית והנאה מעצם קבלת הספרים;
- ✓ מעשירה ותורמת להתפתחות הילדים: עולמם ושפתם;
- ✓ מגבירה את המודעות של ההורים לחשיבות הספרים;
- ✓ מזמנת חוויה של קריאה משותפת הורים וילדים;
- ✓ תורמת לספרייה הביתית (בדגש על מעמד ס"א נמוך).

#### נתונים עיקריים:

- **שביעות רצון מהתכנית:** התכנית זוכה לאמון רב מצד הגננות וההורים: שיעור ניכר (95% ויותר) מהגננות מרוצות מהתכנית, ורוצות להמשיך להשתתף בה. 96% מהגננות אף חושבות שהיא צריכה להיות חובה בכל הגנים בישראל ושיעור ניכר מעריכות שהפסקתה תפגע בעיסוק בספרים בגן (62%) ובבית (78%). 96% מההורים דיווחו כי הם מרוצים מהתכנית, וכל ההורים לילדים שממשיכים בגן אמרו שהם מעוניינים שהגן ימשיך להשתתף בתכנית בשנה הבאה.
- **שביעות רצון מהספרים:** 83% מהגננות ו-88% מההורים מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מהספרים שהתקבלו בתכנית "ספריית פיג'מה". 72% ל-86% מהגננות וההורים נתנו הערכות גבוהות לכל אחד מההיבטים הקשורים לספרים: התכנים והאיורים (שזכו להערכות הגבוהות ביותר - 80%-86%), התאמת הספרים לאורח החיים של הילדים / הגן, וגילם ורלוונטיות לעולם הילדים.
- **קריאת הספרים בגן ובבית:** 94% מהגננות דיווחו כי קראו עם הילדים את כל הספרים; מתוכן, כמחצית הקריאו כל ספר פעם או פעמיים, והיתר - יותר פעמים (בד"כ עד 4 פעמים). 89% מההורים דיווחו כי קראו את רוב / כל ספרי פיג'מה שחולקו השנה (תשע"ד), לרוב פעמיים או יותר. בנוסף, 31% דיווחו כי הם נוהגים לקרוא לילדם את ספרי פיג'מה שחולקו בשנים קודמות לעיתים קרובות.

- **פעילויות בעקבות הספרים:** 90% ויותר מהגננות דיווחו כי הן מקיימות פעילויות של עיון בספר ושיחה עליו סביב רוב או כל הספרים. בנוסף 80% מהגננות דיווחו על קיום שיחות סביב ערכים, מורשת ודילמות סביב רוב או כל הספרים. כמחצית מההורים דיווחו ששוחחו על הספר או על ערכים, דילמות וכו' בעקבות הקראת כל / רב הספרים.
- **הצעות להורים בספרים:** כ-70% מההורים דיווחו כי הם מכירים את הצעות הפעילות להורים המופיעות בסוף הספרים, ומתוכם כ-60% דיווחו שהם קוראים אותם ברוב/בכל הספרים ו-15% שהשתמשו בהם ברוב/ כל הספרים.
- **ספרים משנים קודמות:** 98% מהגננות דיווחו כי יש בגן ספרים של "ספריית פיג'מה" משנים קודמות. 87% מהגננות דיווחו שהן מקריאות אותם (מדי פעם או לעיתים קרובות) ו-56% שעושות גם פעילות אחרת בעקבותיהם.
- **יישום והטמעת התכנית משנה לשנה:** גננות ותיקות בתכנית דיווחו כי משנה לשנה הן משלבות יותר את התכנית בגן (42%) ומקדישות לה יותר זמן (31%). במקביל, שיעור ניכר (58%) אף מרגישות שקל להן יותר להעביר את התכנית משנה לשנה.
- **תרומה לספרייה הביתית:** לכ-50% מהילדים יש בבית עד 15 ספרי פיג'מה, ולכ-50% יש יותר. בנוסף, ל-37% יש בבית עד 20 ספרים בסך הכל המתאימים לגיל הילדים (כולל ספרי פיג'מה וללא השאלה) ול-43% יותר, מ-20 ועד 50 ספרים.
- **היקף תרומת התכנית:** שיעור ניכר מהגננות ומההורים (בין כ-80% לכ-90%) ייחסו לתכנית תרומה לילדים בהיבטים שונים שנבחנו, כולל:
  - ✓ 93% מהגננות ו-90% מההורים חושבים שיישום התכנית בגן תורם לאהבה והנאה של הילדים מקריאת ספרים.
  - ✓ התכנית תורמת לגידול בהיקף הקריאה בגן (84% מהגננות) ובבית (83% מהגננות ו-75% מההורים).
  - ✓ 88% מהגננות ו-81% מההורים סיפרו כי התכנית תורמת להעשרת שפת הדיבור ואוצר המילים של הילדים.
  - ✓ 86% מהגננות ו-87% מההורים דיווחו כי התכנית תורמת לטיפוח החשיבה, הבנת הסיפור וחינוך לערכים.
  - ✓ 83% מהגננות דיווחו כי בזכות התכנית קיים גידול במרכזיות הספר בחיי היום יום של הילדים.
  - ✓ כ-90% מהגננות חושבות שיישום התכנית תורם לרצונם של הילדים לקרוא ספרים.
  - ✓ קרוב ל-90% מהגננות מעריכות כי התכנית תורמת להכרות של הילדים עם ספרים וסופרים.